

передумовою вирішення існуючих освітніх проблем. Вважаємо, що в цій ситуації особливо необхідними є активна позиція та консолідація батьків. Якість надання відповідних освітніх послуг залежить, у першу чергу, від вибору батьків, попри стан їхньої трудової зайнятості. Це завдання залишається їхнім привілеєм та першочерговим обов'язком.

Явище трудової міграції виявилось своєрідною активною реакцією населення у період становлення Української держави. Ми відсвяткували чергову річницю незалежності нашої держави, однак і досі триває час виклику її спроможності впоратися із низкою соціально-політичних, економічних і духовних питань. Ці різнопланові труднощі не лише торкаються життя держави в цілому, але особливо позначаються в житті поодиноких осіб. За більше, ніж два десятиліття незалежності України загострилися життєві обставини цілого покоління. З'явилася нова виховна проблема – це явище соціального сирітства, яке поширилось внаслідок активних міграційних процесів в Україні. Серед низки проблем емігрантів гостро постають потреби розв'язання освітніх питань Українською державою.

В умовах еміграції українські громадяни щоразу більше усвідомлюють потребу збереження власної культурної спадщини та національної ідентичності. Трудові мігранти прагнуть передати своїм нащадкам власну культуру, мову, історію та традиції. Важливу роль у цьому процесі відіграють освітні осередки, які для ефективної роботи потребують відповідних програм та навчально-методичного забезпечення. Досвід

з життя українських трудових емігрантів у Європейських країнах показує слабку ефективність та низьку функціональність існуючих освітніх програм. Поряд з численними власними та сімейними труднощами освітні питання ще більше ускладнюють їхню і так не просту ситуацію, в якій важко визначитись у доброму виборі серед існуючих освітніх пропозицій. Складність цих явищ була проаналізована та досліджена вітчизняними науковцями, учасниками Першої Міжнародної Конференції [6]. Висловлюємо сподівання та готовність співпрацювати з нашими колегами у створенні корисних ініціатив, щоб дати нові відповіді на існуючі освітні потреби емігрантів.

1. Декларація про християнське виховання *Gravissimum Educationis* (1965) // Документи II Ватиканського Собору. – Львів: Свічачо, 1996. – С. 287–303.
2. Душпастирська конституція «Про Церкву в сучасному світі». *Gaudium el spes* (1965) // Документи II Ватиканського Собору. – Львів: Свічачо, 1996. – С. 499–619.
3. Матеріали 17 Генеральної асамблеї ОІЕС. *Final Declaration 17th OIEC General Assembly* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infoiec.org/menu/documentacion/publicaciones/index.jsp>.
4. Нарис Історії Згромадження СС Службниць ПНДМ. – Рим: Видавництво Сестер Службниць, 1968. – 767 с.
5. Провісники надії та справедливості. Навчально-виховні інституції УГКЦ в Україні. Інформаційний довідник. – Львів: Комісія УГКЦ у справах шкільництва, 2012. – 260 с.
6. Українознавчий альманах. – 2012. – Вип. 7.
7. Шептицький А. Письма-послання (1939–1944) / А. Шептицький. – Львів, 1991. – 424 с.
8. Шептицький А. Твори (аскетично-моральні) / А. Шептицький. – Львів, 1994. – 464 с.

УДК 902.371:908 (477).378.017

Олена Газізова

Роль українознавства як навчально-виховного предмета у формуванні громадянських цінностей сучасної молоді в умовах глобалізації

У статті розкрито завдання сучасного українознавства у формуванні громадянських і патріотичних цінностей підростаючого покоління в умовах глобалізації. Акцентується увага на ролі науково-освітнього проекту «Міжнародний Конкурс з українознавства» у розвитку громадянської культури молоді.

Ключові слова: глобалізація, українознавство, цінності, громадянська культура.

Tasks of modern Ukrainian studies in the formation of civil and patriotic values of growing generation in the conditions of globalization are revealed in the article. Attention is paid to the role of educational project "International contest of Ukrainian studies" in the development of youth civil culture.

Keywords: Globalization, Ukrainian Studies, Values, Civil Culture.

Глобалізація висуває особливі вимоги перед сучасною системою освіти як основного механізму і засобу цілеспрямованого виховання людини, її підготовки до життя і праці. На сучасному етапі розвитку суспільства під впливом ціннісної кризи, зумовленої глобалізацією, відбувається процес пошуку нових життєвих орієнтирів буття людини. Тому стратегічним завданням реформування української системи освіти є формування системи ціннісних орієнтацій молоді на засадах національних цінностей українського народу, де першочерговим завданням є виховання громадянських та патріотичних цінностей українського народу.

Громадянська компетентність розглядається дослідниками, як певна система ставлень, цінностей, знань, умінь, навичок, які набуваються людиною, зокрема, й у процесі виховання. Вона означає поінформовану й активну участь особи в житті суспільства, до якого вона належить як на рівні місцевої громади, так і на державному та міжнародному рівнях. Включення у світоглядні орієнтації, сферу політичних і громадських знань українознавчого компонента не локалізує

розуміння суспільно-політичних загальноосвітніх процесів і цінностей, а навпаки, сприяє формуванню світоглядних переконань крізь призму історії, національних інтересів, українського фактора, не втрачаючи відчуття приналежності до власної держави, ...етносу, національної свідомості під впливом цінностей інших держав і народів [6, с. 468]. Отже, актуальність теми викликана тим, що нинішній етап становлення громадянського суспільства, тенденції розвитку самого українознавства потребують відповідей на виклики сучасності, більш критичного аналізу набутого досвіду, врахування уроків минулого і пошуку нових наукових та практичних рішень для розвитку системи громадянської освіти в Україні.

Метою статті є розкриття ролі сучасного українознавства у формуванні громадянських і патріотичних цінностей підростаючого покоління в умовах глобалізації. У дослідженні акцентується увага на ролі науково-освітнього проекту «Міжнародний Конкурс з українознавства» у розвитку громадянської культури молоді.

В українській педагогічній науці вченими досліджується проблема громадянського виховання особистості, зокрема: філософсько-методологічні аспекти (І. Зязюн, В. Кремень, Г. Филипчук, К. Чорна та ін.); психолого-педагогічні основи громадянського виховання (І. Бех, М. Боришевський, О. Киричук та ін.); громадянські цінності сучасного українського виховання (О. Вишневський, С. Золотухіна, П. Кендзьор, Ю. Руденко, В. Струманський, О. Сухомлинська та ін.); особливості виховання громадянськості як інтегративної якості (О. Косарева, Л. Крицька, Н. Чернуха, К. Чорна та ін.); українознавчий контекст виховання громадянина (П. Кононенко, Л. Токар та ін.); утвердження національної ідеї в теорії та практиці виховання (Б. Ступарик, М. Чепіль, К. Чорна та ін.).

Дане питання відображено у законодавчих документах освітньої сфери періоду незалежності України. Це стосується й останніх документів, зокрема в Основних орієнтирах виховання учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1243 від 31.10.2011 р. зазначається: «Сучасний зміст виховання дітей та учнівської молоді в Україні – це науково обґрунтована система загальнокультурних і громадянських цінностей та відповідна сукупність соціально значущих якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, інших людей, праці, природи, мистецтва, самої себе» [2]. У документі зазначається: «ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави виявляється у патріотизмі, правосвідомості, політичній культурі та культурі міжнетічних відносин» [2]. Патріотизм виявляється в любові до Батьківщини, свого народу, турботі про його благо, сприянні становленню й утвердженню України як суверенної, правової, демократичної, соціальної держави, готовності відстояти її незалежність, служити і захищати її, розділити свою долю з її долею, повазі до українських звичаїв і обрядів, усвідомленні спільності власної долі з долею Батьківщини, досконалому володінні українською мовою.

Основні цілі, принципи, зміст, форми та методи громадянського виховання розглядаються у «Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності». Важливим здобутком на шляху обґрунтування класичних загальнолюдських і специфічних національних засад осмислення громадянськості стали й основні положення, викладені у «Концепції громадянської освіти в Україні». Науковий підхід до процесу формування особистості громадянина передбачає, що дія загальних закономірностей розвитку громадянськості опосередковується впливом конкретно-історичних умов життєдіяльності даного суспільства загалом і кожного з його членів зокрема. Конкретно-історичний підхід допомагає збагнути й сформулювати специфічні, найбільш актуальні на даному етапі розвитку українського суспільства завдання громадянської освіти та виховання, а саме: усвідомлення громадянами України необхідності державотворчих процесів у поєднанні з розбудовою громадянського суспільства; формування у молодого покоління почуття патріотизму, відданості Батьківщині й водночас відчуття належності до світової спільноти. Ефективність виховання громадянськості – як і багатьох інших особистісних характеристик – значною мірою визначається реалізацією у виховному процесі діяльнісного підходу, згідно з яким у структурі особистості виникають і закріплюються, перш за все, ті новоутворення, у «конструювання» яких індивід вкладає свої почуття, власну працю,

енергію, конкретну дію, проявляючи цілеспрямовану активність. Отже, особистість громадянина формується за умови його реальної включеності у діяльність, коли апробуються, перевіряються на практиці відповідні громадянські цінності [4]. Процес формування громадянської свідомості підростаючого покоління проходить під впливом різноманітних засобів, зокрема, провідне місце належить змістовному арсеналу навчальних дисциплін.

Одним із актуальних факторів і засобів формування громадянської свідомості підростаючого покоління є курс «Українознавство», який є надзвичайно важливим для становлення світогляду майбутніх громадян, зокрема, їхнього ставлення до світу (на основі українських національних цінностей). Знання, вміння та навички, здобуті в процесі його осягнення, є інструментом для учнів, набуття ними майстерності життя – вміння жити. Метою та завданням українознавства як навчально-виховного предмета є виховання патріота, громадянина української держави, свідомого державотворця, творчої особистості, яка співпрацюватиме зі світом на засадах кооперації, буде здатна реалізувати своє власне покликання та реалізовувати покликання української нації [3, с. 3]. Академік П. Кононенко наголошує на особливій ролі українознавства у сфері виховання «...тільки воно може дати цілісний часопросторовий образ України і тим самим сформувати цілісний світогляд як патріотичний ідеал людини. Учнів не варто закликати бути патріотами – їм необхідно всебічно показати, за що її можна любити й пишатися тим, що ти є її сином» [1, с. 22].

Для зміцнення українознавчих засад освітньо-виховного процесу в середніх загальноосвітніх та вищих навчальних закладах, утвердження українознавства як окремої навчальної дисципліни і як методології викладання інших навчальних дисциплін, базового компонента освіти, формування поколінь патріотів-державників та розвитку міжнародних освітніх контактів з 2002 р. було розпочато реалізацію проекту «Міжнародний конкурс з українознавства», який сприяє вихованню національної самосвідомості школярів, становленню мислячого, ерудованого покоління, яке творитиме майбутнє нашої держави. З кожним роком постійно збільшується кількість учасників Конкурсу з українознавства, розширюється його географія, зокрема, у 2011 р. надійшло 594 заявки, у 2012 р. – 814, у 2013 р. – 670 заявок із 24 областей України та АР Крим.

У 2009 р. Національний науково-дослідний інститут українознавства започаткував проведення щорічного Міжнародного конкурсу з українознавства для студентів та молодих учених. У динаміці щорічного збільшення учасників Конкурсу ми простежуємо зростаючий інтерес педагогів та учнів до українознавчих наукових пошуків. Студентський та учнівський конкурси з українознавства як освітні проекти є одним із чинників, які сприяють залученню шкільної та студентської молоді України та зарубіжжя до дослідницької діяльності у сфері українознавчої освіти і науки, глибшому розкритті їхніх здібностей, формуванню національно свідомої молоді з активною життєвою позицією.

Роль українознавчого контенту у формуванні громадянської свідомості сучасної молоді ми можемо простежити в учнівських науково-дослідних роботах, адже важливо знати та враховувати погляди молодих дослідників на окреслені проблеми. Наведемо роздуми лише невеликої частини учасників Конкурсу, але, на нашу думку, вони відображають загальні тенденції світоглядних переконань конкурсантів.

Одним із тематичних блоків конкурсних робіт є питання українського державотворення. Зокрема, Тарасенко Алла, учениця 10 класу Комунального закладу «Успенівський НВК «ЗНЗ I–III ступенів – ДНЗ» Гуляйпільської районної ради Запорізької області, у науковому дослідженні «Розвиток національної ідеї, державотворення» наголошує на першочерговій ролі національної ідеології у розбудові українського суспільства: «Україна зможе вийти з політичної, економічної, духовної кризи тільки тоді, коли на державному рівні буде вироблена та затверджена національна ідеологія, яка повинна стати не просто політичною концепцією у звичайному розумінні цього поняття, але і тією масовою філософією громадян, яка б формувала їх державно-політичну свідомість та національний менталітет».

Левченко Олена, учениця 11 класу Комунального закладу «Середня ЗОШ № 9» м. Орджонікідзе Дніпропетровської області, у роботі «Розвиток національної ідеї, державотворення» зазначає, що після того, як Україна шляхом демократичного волевиявлення визначилася як незалежна держава, вона отримала потужний механізм для того, щоб стимулювати національно-відроджувальний процес без тиску і заангажованості штучними вигодами. Але, на думку автора, на заваді стоять як наші внутрішні перешкоди, так і зовнішні обставини, зокрема, намагання видавати відродження за начебто насильницьку «українізацію», на шкоду «прав націй» тощо.

Досліджуючи «Етногенез та характерні риси української ментальності на прикладі Закарпаття», Даниш Ольга, учениця 9 класу Рахівського районного центру науково-технічної творчості Закарпатської області, акцентує увагу на тому, що розбудова української державності вимагає глибокого та об'єктивного вивчення особливостей нашого народу. А знання основних рис конкретної нації виконують прогностичну функцію, дають можливість згадати минуле і зазирнути у майбутнє, адаптуватися до нього.

На важливості духовного виховання молоді наголошує Нестерова Анастасія, учениця 9 класу Дальницької ЗОШ I–III ст. Одеської області, у роботі «Пісня як засіб відродження духовності підростаючого покоління», оскільки «складні соціально-економічні та політичні умови сучасного становлення української держави приносять у молодіжне середовище такі негативні соціальні явища, як аморальність, злочинність, розбещеність, які в свою чергу ведуть до агресивності, жорстокості підлітків. Наслідком цих процесів стає відчуження дітей та молоді від моралі, бездуховність, байдужість та зневажливе ставлення до культури і традицій свого народу».

Досить велика кількість конкурсних робіт присвячені історії рідного краю. Так, Лепешко Юлія, учениця 8 класу Іванковецької ЗОШ I–III ст. Житомирської області, у науково-дослідній роботі «Сім унікальних чудес мого рідного краю» зазначає, що кожен громадянин повинен дбайливо ставитися до рідної землі – своєї «малої батьківщини», її історії, поважати народні традиції і звичаї, любити рідну природу: «Адже нема в людини місця дорожчого, ніж те, де вона народилась, землі, на якій зросла...». Тому надзвичайно важливо залучати молодь до активного пізнання рідної землі, що сприяє культурно-історичній самоідентифікації нації. Та, на жаль, унаслідок демографічної кризи в сільській місцевості чимало сільських населених пунктів може зникнути з карти нашої держави. Саме цю проблему порушує Покидько Анастасія, учениця 10 класу Бережківської ЗОШ I–III ст. Рівненської області, у науково-дослідницькій роботі «Демографічна характеристика населення села Бережки

Дубровицького району Рівненської області за період незалежності України». Дослідниця стверджує, що «у нашому сьогоденні саме село є основним носієм духовної культури українського народу тому, що саме тут зберігаються звичаї, обряди, народна творчість і мистецтво, і мова – основна ознака ідентифікації будь-якої нації». Отже, зі зникненням малих сіл зникають острівці духовної культури українців.

Чимало юних дослідників акцентують увагу на проблемах сучасної системи освіти, пов'язаних із формуванням ціннісної системи особистості дитини. Найголовнішою частиною сучасного виховного процесу Коркіна Маргарита, учениця 10 класу ЗОШ I–III ст. № 13 ім. М. І. Баранова смт. Сердите Донецької області, у роботі «Проблема впровадження демократичного стилю виховання, враховуючи особливості українського менталітету» вважає прилучення дитини до культури свого народу, оскільки розкриття особистості в дитині можливе тільки через включення її в культуру власного народу. Дослідниця, зокрема, зазначає: «Сьогодні ми будемо нову державу, сильну та непохитну. Але щоб щось збудувати, необхідно закласти міцний фундамент. Залучення дітей до вітчизняної спадщини виховує повагу, гордість за землю, на якій живеш».

У дослідженні «Формування ціннісних орієнтирів сучасної української молоді в процесі вивчення курсу українознавства» Васильєва Ольга, учениця 11 класу ЗОШ I–III ст. № 21 м. Білої Церкви Київської області, вказує на те, що сучасна освіта має допомогти молодій людині збагнути свою глибинну сутність, виявити свою духовну основу, сформувати свій національний характер. Тому серед пріоритетних завдань молоді української держави, на думку дослідниці, чи не найголовнішими є збереження незалежності, захист соціальних інтересів свого народу та виховання духовно багатой особистості, патріота-громадянина.

На першочерговій ролі рідної мови у збереженні національної самобутності наголошує Наумчук Ганна, учениця 11 класу Швайківської ЗОШ I–III ст. Житомирської області, у роботі «Розвиток і походження слов'янської писемності»: «Мова для кожного народу стає ніби другою природою, що оточує його, живе з ним всюди і завжди. Без неї, як і без сонця, повітря, рослин, людина не може існувати. Як великим нещастям обертається нищення природи, так і боляче б'є по народові зречення рідної мови чи навіть неповага до неї, що є рівноцінним неповазі до батька й матері».

Питання взаємозалежності нашої ментальності та мови вивчає Борисенко Ірина, учениця 11 класу Корецького НВК «Школа I–II ступенів-Ліцей» Рівненської області, у роботі «Ментальність української мови». «Мова стомила від нерозуміння її божественної духовної суті: від надмірно зматеріалізованої людини, у якій через це збіднюється мовлення; від недолуго витворених словесних надмірностей, за якими – мисленнєва недорозвиненість; від споживацького використання її ресурсів слів; від нахабного агресивного втручання іншомовних слів». Причиною цього, на думку дослідниці, є те, що ми не відстоюємо того, що гарантує нам унікальне місце у світі, бо мова – це не тільки окуляри, кризь які ми бачимо світ, а й саме наше державне життя.

На питаннях формування громадянських і патріотичних цінностей молоді акцентує увагу Ключова Єлизавета, учениця 10 класу Добропільського навчально-виховного комплексу «Спеціалізована школа I–III ст. № 4 з поглибленим вивченням окремих предметів – дошкільний навчальний заклад» Донецької області, у дослідженні «Виховання громадянськості у молоді та школярів м. Добропілля Донецької

області в умовах становлення української державності та громадянського суспільства». У результаті проведеного дослідження учениця робить такі висновки: «Цифри та відсотки свідчать про те, що в нашому місті, як і в багатьох інших молодих центрах України, до душі багатьох молодих громадян нині вселилась байдужість. Молодь просто розчинилась у політичній системі, що не несе їй процвітання й добробуту. Деякі політики стверджують, що факт, який вказує на недостатню участь громадян у різних сферах життя країни, пояснює їх задоволеність існуючим станом речей. Але ж ми знаємо, що саме тепер маємо достатньо широке й глибоке поле суспільних і політичних труднощів, коли далеко не всі громадяни можуть бути задоволеними, оскільки проблеми не вирішуються».

Питання патріотичного виховання учнів досліджує Федоренко Анастасія, учениця 11 класу Шахтарської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 2 Донецької області, у роботі «Патріотизм як соціальне явище». Під час опитування було встановлено, що розуміння поняття патріотизму визначається респондентами як любов і відданість Батьківщині, а бути патріотом – означає з повагою ставитись до історії та традицій свого народу. При цьому патріотами себе вважають 97% опитаних. Учениця зазначає, що в старшому шкільному віці пріоритетними рисами ціннісного ставлення до Батьківщини є відповідальність і дієвість, свідоме ставлення та оцінка негативних факторів у суспільстві. Старшокласники не лише ідентифікують себе з українським народом, але й прагнуть жити в Україні, пов'язати з нею свою долю, служити Вітчизні на шляху її національно-демократичного відродження.

Таким чином, учасники Конкурсу зосереджують свою увагу на питаннях українського державотворення, культурної, мовної самоідентифікації українського народу, збереженні духовних цінностей, вивченні історії рідного краю, свого родоводу. Юні

дослідники акцентують увагу на проблемах громадянського виховання у сучасній системі освіти. Молоде покоління прагне жити в Україні, вірить у її національне відродження, намагається знайти вихід з духовної, економічної, соціальної кризи.

Отже, сучасне українознавство як інтегративна наука про Україну та світове українство у світовому цивілізаційному часопросторі посідає визначальну роль у формуванні світогляду особистості, на основі якого формується система її ціннісних орієнтацій, поглядів, переконань, усвідомлюється місце в суспільстві, визначаються обов'язок і відповідальність перед співвітчизниками, Батьківщиною. Таким чином, українознавство як наука і навчальна дисципліна є підґрунтям для формування громадянських цінностей підростаючого покоління, оптимізації розвитку громадянської культури молоді в умовах глобалізації.

1. Кононенко П. П., Кононенко Т. П. Українознавство XXI століття: проблеми методології і шляхи їх розв'язання / П. П. Кононенко, Т. П. Кононенко. – К.: НДІУ, 2008. – 40 с. 2. Основні орієнтири виховання учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/. 3. Програма для загальноосвітніх навчально-виховних закладів «Українознавство. 5–12 класи» / Національний науково-дослідний інститут українознавства МОН України / П. П. Кононенко, Л. Г. Касян, О. В. Семенюченко. – К.: Українське агентство інформації та друку «Рада», 2008. – 54 с. 4. Проект Концепції громадянської освіти та виховання в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/doc_30112012.doc. 5. Психологічні закономірності розвитку громадянської свідомості та самосвідомості особистості: У 2-х т. / М. Й. Боришевський, М. І. Алексеева, В. В. Антоненко та ін. За ред. М. Й. Боришевського. – К.: Дніпро, 2001. – Т. 1. – 308 с. 6. Філіпчук Г. Г. Громадянське суспільство: освіта, етнокультурна, етнополітика / Георгій Філіпчук. – Чернівці: Зелена Буковина, 2002. – 488 с.

УДК 801.82:[82–1:398(450=161.2)«20»]

Олена Гінда

Часопис «До Світла» як «народний літопис» української трудової еміграції в Італії кінця ХХ – початку ХХІ століть

Розглянуто історію постання на початку ХХІ століття першого україномовного періодичного видання в Італії – християнського часопису «До Світла», у якому публікувалися дописи українських трудових мігрантів. Доробок кваліфіковано як «народний літопис», проаналізовано його тематику, своєрідність і спорідненість із українським заробітчанським фольклором ХІХ століття.

Ключові слова: часопис «До Світла», українські трудові мігранти в Італії, фольклор, народний літопис, народна культура, фольклорні жанри, менталітет.

The topic of the research is the history of the foundation in early XXI century of the first in Italy Christian Ukrainian-language periodical magazine named «Do Svitla» (i. e. «To the Light») which published the records of Ukrainian labour migrants. Refinement is classified as «folk record» («folk chronicle») and analyses its theme, originality and affinity with Ukrainian laborers folklore of the XIX century.

Keywords: periodical «Do Svitla», Ukrainian Working Migrants in Italy, folklore, folklore records, popular culture, folklore genres, mentality.

Одним із актуальних завдань сучасної науки, зумовлених викликами сьогодення, є всебічне вивчення української трудової еміграції, чисельність якої на межі ХХ–ХХІ століть сягала кількох мільйонів. Феномен українських трудових спільнот за кордоном може бути збагненним лише тоді, коли науковці звернуть увагу на реалії заробітчанської дійсності у всіх її проявах і контекстах. Лише прицільна дослідницька увага, спрямована на охоплення максимальної кількості аспектів життєдіяльності новітніх трудових мігрантів, здатна сформувати об'єктивність наукових і суспільних візій. На цьому тлі вивчення творчого, культурного і духовного проявів у житті зазначеної соціокультурної групи є важливою складовою цілісного пізнання проблеми. Метою даної статті є спроба

узагальнити значення першого україномовного періодичного видання в Італії – християнського часопису «До Світла» як джерела інформації про історію української еміграції в Італії в окреслений період. В українській науці не існує окремого дослідження, присвяченого цьому питанню, хоча принагідно його розглядали у своїх розвідках Віктор Соколов [15], Олена Герасименко [3], Олена Пономарева [12], Оксана Годованська [6], а також автор пропонованої статті [4; 5; 18].

Часопис «До Світла» з'явився наприкінці 2001 року під патронатом церкви Святої Софії в Римі. Журнал заснований з ініціативи першого Координатора українських греко-католицьких громад в Італії священика о. Василя Поточняка (який став його першим Головним редактором) і групи